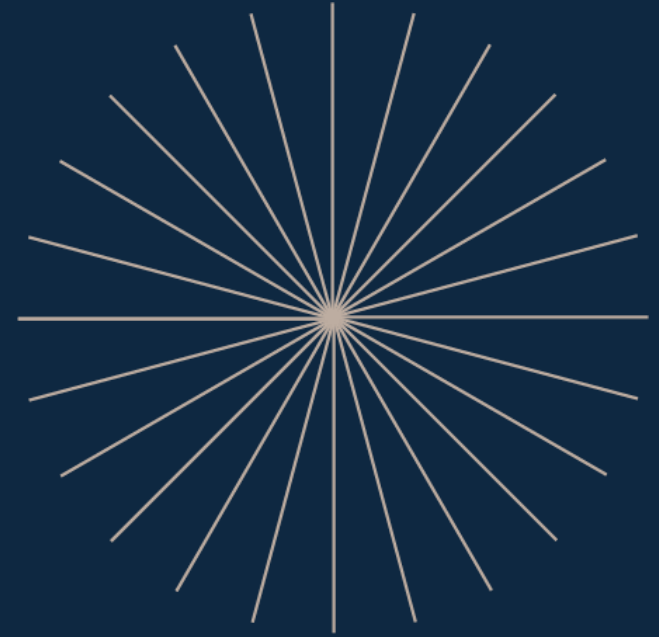

HE 45/2026 vp – Hallituksen esitys yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoelimiä koskevien direktiivien täytäntöönpanosta

LOTTA SAVINKO
AKAVA RY

Yleistä hallituksen esityksestä

- Esityksen tavoitteet kannatettavia ja tarpeellisia ja siinä ehdotetut muutokset ovat perusteltuja.
- Direktiivien lähtökohta, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoelinten aseman vahvistaminen, on keskeinen oikeusturvan toteutumisen ja syrjinnän tehokkaan torjunnan kannalta.
 - Vaikuttavuus riippuu toimeenpanosta ja resursseista.
- Direktiivien täytäntöönpano tarjoaa mahdollisuuden vahvistaa yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumista Suomessa.
 - Tämä edellyttää, että sääntelyä kehitetään johdonmukaisena kokonaisuutena ja että valvontaviranomaisille turvataan riittävät toimintaedellytykset.

Keskeiset huomiot

- Akava kannattaa valtuutettujen toimivaltuuksiin tehtäviä muutoksia: Toimivallan delegointi, kertomuksia koskevan sääntelyn täsmentäminen (suositukset) ja hyvityskanteen määräajan keskeytyminen lautakuntakäsittelyn ajaksi
- Akava kannattaa sitä, että tuomioistuimelle säädetään velvollisuus varata tasa-arvovaltuutetulle mahdollisuus tulla kuulluksi tasa-arvolain soveltamista koskevissa asioissa. Kuulemisoikeus vahvistaa tuomioistuinten käytettävissä olevaa asiantuntemusta, tukee lain yhdenmukaista soveltamista ja parantaa syrjintää kokeneen oikeussuojaa.
- Akava kannattaa velvollisuutta antaa yhteydenoton alussa selkeät ja ymmärrettävät tiedot
 - Syrjintälainsäädäntöä koskeva sääntely muodostaa tällä hetkellä osin epä johdonmukaisen kokonaisuuden. Eri lakien kautta syntyvät poikkeavat kanneajat heikentävät sääntelyn ennakoitavuutta ja ymmärrettävyyttä
 - Nykyinen sääntelykehys ei kaikilta osin ole selkeä moniperusteisen syrjinnän valvonnan osalta, mikä voi heikentää oikeussuojan ennakoitavuutta.

Akavan ehdotukset valiokunnalle

- Resurssit: Valtuutettujen tehtävien laajentaminen edellyttää sitovia ratkaisuja resurssien lisäämisestä. Ilman tätä direktiivien tavoitteet eivät toteudu käytännössä.
- Sääntelyn yhdenmukaisuus: Syrjintälainsäädännön kanneaikoja tulee yhdenmukaistaa siten, että yhdenvertaisuuslain rekrytointisyrjintää koskeva kanneaika pidennetään kahteen vuoteen.
- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan asema matalan kynnyksen oikeussuojakeinona: Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnalle tulee säätää mahdollisuus määrätä hyvitys ja seuraamusmaksu.
- Sääntelyn kattavuus: Yhdenvertaisuusvaltuutetusta annetun lain 7 §:ssä säädetään, että yhdenvertaisuusvaltuutettu voi hankkia oikeusapua syrjinnän tai vastatoimien kohteeksi joutuneelle. Vastaavaa säännös tulisi säätää tasa-arvovaltuutetusta annetussa laissa.

Kiitos

Lotta Savinko

0405044356

lotta.savinko@akava.fi

